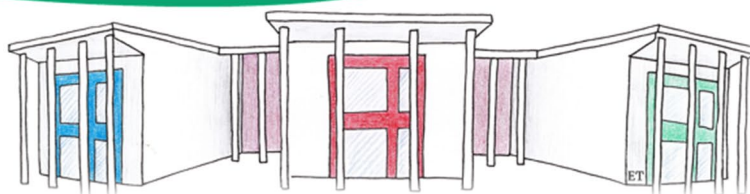

RUOKO-
LAHTI

Opiskeluhuoltosuunnitelma

Ruokolahden kunta

Sisällys

Johdanto	3
1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista	4
2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi	5
2.1. Oppilaiden hyvinvoinnin, terveellisyys ja turvallisuuden seuranta	5
2.2. Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän johtaminen ja toimintatavat	7
2.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy ja seuranta	8
2.4. Tupakkatuotteiden ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy ja käyttöön puuttuminen	10
2.5. Kouluympäristön terveellisyys, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus	11
3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhuolto)	12
3.1. Oppilaan ohjaaminen opiskeluhuoltopalveluihin	12
3.2. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen	13
3.3. Opiskeluhuoltokertomuksen laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen	14
3.4. Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan osallistumisen epäämisen aikana	15
3.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen antaman oppilaan hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet	15
3.6. Oppilaan erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittaminen	16
4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	18
4.1. Osallisuus opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen	18
4.2. Opetus- ja muun henkilöstön perehdytys	18
4.3. Opiskeluhuolto sairaalaopetuksen yhteydessä	19
4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	20
4.5. Opiskeluhuollosta tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja muille tahoille	22
5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä Kriisisuunnitelma	22
6. Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	23

Liitteet

Poissaoloihin puuttumisen malli
Lainvastaisten tekojen toimintamalli

Ruokolahden kunnan opiskeluhoitosuunnitelma

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoito, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoitotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus.

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä.

Yhteisöllinen opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhoito sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoitopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjä tarjoaa asianmukaiset tilat.

Opetuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Ruokolahdella monialaiseen opiskeluhoollon ohjausryhmään kuuluvat:

- Hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja
- Perusopetuksen rehtori
- Perusopetuksen apulaisrehtori
- Varhaiskasvatuspäällikkö (esiopetus)
- Kouluterveydenhoitaja
- Koulukuraattori
- Koulupsykologi

Ruokolahden kunnan opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu yhteistyössä esi- ja perusopetuksen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa (oppilaskunnan hallituksen ja vanhempaintoimikunnan edustajat). Hyvinvointialueella on terveydenhoitolain mukainen yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Se sisältää opetuksen järjestäjäkohtaisesti määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (*omavalvonta*). Koska Ruokolahdella on vain yksi perusopetusta antava koulu ja sen kiinteässä yhteydessä toimiva esiopetus, toimii kunnan opiskeluhoitosuunnitelma samalla koulukohtaisena opiskeluhoitosuunnitelmana.

Opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan, miten suunnitelman toteutumista seurataan Ruokolahdella esi- ja perusopetuksessa ja miten sitä tarvittaessa tarkistetaan.

Opetuksen järjestäjä päättää paikallisesti, miten tarvittavat tiedot asiakokonaisuuksista kootaan ja miten toimintaa niiden avulla ohjataan.

Opiskeluhoitopalvelujen osalta tämä tehdään yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa. Suunnitelma liitetään Ruokolahden kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Arvioon kokonaistarpeesta sisältyvät yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä opiskeluhoollon yhteistyössä tarvittavat resurssit. Kokonaistarpeen arviossa huomioidaan esimerkiksi kouluyksiköiden määrä ja koulujen oppilasmäärä sekä toimintaympäristön erityispiirteet. Arviossa huomioidaan lisäksi esimerkiksi eri ikäisten, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotaikeiden oppilaiden lukumäärät ja osuudet. Arviossa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja hoitajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisilta.

Toimintaympäristön erityispiirteet

Ruokolahdella on yksi 1.–9.luokkien yhtenäiskoulu, jossa on lukuvuonna 2024–2025 oppilaita yhteensä 296. Esiopetuksen oppilaita Ruokolahdella on 27.

Perusopetuksen ryhmät ovat jakautuneet 13:sta 1.–6. luokkien ja yhdeksään vuosiluokkien 7–9 ryhmään. Lisäksi koulussa on joustavat pienryhmät 1-2, 3-6, 7-9 -luokille sekä jopo-ryhmä 8. ja 9.luokkien oppilaille.

Ruokolahden esi- ja perusopetus toimii pitkälti inklusiivisella periaatteella, jossa pyritään joustavilla ratkaisulla tarjoamaan yksilöllistä ja oikea-aikaista tukea sitä tarvitseville lapsille. Erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien avulla tuetaan tehostetun ja erityisen tuen oppilaita, joiden opetus järjestetään pääosin yleisopetuksen ryhmissä. Tavoitteena on, että jokainen lapsi pystyy suorittamaan perusopetuksensa Ruokolahdella ja erikoissairaanhoidon palveluita ja Saimaan koulun osastojaksoja tarvittaisiin mahdollisimman vähän.

Oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen tarve sekä hyvinvoinnin haasteet lisääntyivät korona-ajan seurauksena Ruokolahdella merkittävästi. Erityisesti tämä näkyy 0-4-luokka-asteiden ikäryhmässä vaativina käyttäytymisen ja tarkkavaisuuden haasteina ja ylemmillä vuosiluokilla psyykkisenä oireiluna (ahdistus, masennus) sekä koulupoissaoloina. Myös oppimistuloksissa on ollut havaittavissa laskua.

Ruokolahdella oli lukuvuonna 2023-2024 opiskeluhoitopalveluita tarjolla seuraavasti:

- kouluterveydenhoitaja 5 päivää/ vko (=1 henkilötyövuosi/htv)
- kuraattori 4 päivää/ vko (=0,8 htv)
- koulupsykologi 3,5 päivää/ vko (=0,7 htv)
- koululääkäri 0,5 päivää/ vko (=0,1 htv)

Kouluhuvinvointiprofiilin ja laajojen terveystarkastusten antaman tulosten mukaan terveydenhoitajapalvelut koettiin riittäviksi, mutta psykologipalveluita kaivataan edelleen lisää. Kuraattorityössä työaika on painottunut paljon yksilötyöhön, jonka vuoksi yhteisölliseen työhön on jäänyt vähemmän aikaa. Toiveena olisi, että painopistettä saataisiin siirrettyä enemmän yhteisölliseen työhön.

Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta Ruokolahdella lv 2024–2025

Oppilasennusteen mukaan Ruokolahden esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä läaskee yhden opetusryhmän verran. Keväällä 2024 tehtyjen nivelvaiheiden tuen tarkistusten perusteella tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden suhteellinen osuus säilyy kuitenkin entisellä tasolla.

Lukuvuodeksi 2024–20245 toivomme Ruokolahden esi- ja perusopetuksen käyttöön opiskeluhuoltopalveluita seuraavat henkilötövuodet:

• terveydenhoitaja	5 päivää/vko	1 htv
• kuraattori	4 päivää/ vko	0,8 htv
• psykologi	4 päivää/ vko	0,8 htv
• koululääkäri		0,1 htv

Käytettävissä olevat opiskeluhuoltopalvelut Ruokolahdella lukuvuonna 2024–2025

Hyvinvointialueelta saatujen tietojen mukaan Ruokolahden esi- ja perusopetuksen käyttöön saadaan lukuvuonna 2024–2025 opiskeluhuoltoresurssia seuraavasti:

• terveydenhoitaja	5 päivää/vko	1 htv
• kuraattori	3 päivää/ vko	0,6 htv
• psykologi	3 päivää/ vko	0,6 htv
• koululääkäri		0,1 htv

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n (opetussuunnitelman mukainen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhuolto) mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

2.1. Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Ruokolahdella oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden käytännöt on koottu koko kouluyhteisön ja koulukohtaisen opiskeluhuoltotyön vuosikelloihin, joiden **tavoitteena on rakentaa hyvinvoiva kouluyhteisö, jossa niin lapsilla kuin aikuisilla on hyvä olla**. Koko kouluyhteisön kanssa tehtävän hyvinvointityön taustalla on Seligmanin (2011) PERMA+H-hyvinvointiteoria.

Lukuvuosi on jaettu neljään hyvinvoinnin teemaan ja jokaisen teeman alle on koottu kuukausittain koulun tapahtumia, käytäntöjä ja ajankohtaisia aiheita ja asioita, jotka tukevat hyvinvoivaa koulukulttuuria. Teemat toistuvat vuosittain ja aiheita käsitellään ikätason mukaisesti.

Kuva 1. Ruokolahden kouluyhteisön hyvinvointikello pähkinäkuoressa

Ruokolahtelaisten oppilaiden vastaukset valtakunnallisessa kouluterveyskyselyssä ja koulun hyvinvointiprofiilissa myötäilevät koko maan keskiarvoja. Vuoden 2023 kouluterveyskyselyssä 4.-5.luokkien tulokset jäivät joissain kohdin hieman koko maan vertailutulosten alapuolelle. Luokkayhteisöön kiinnittyminen ja mielialaan liittyvät ongelmat sekä ruokatottumuksissa aamupalan väliin jättäminen nousivat tuolloin kehittämiskohteiksi.

Ruokolahden 8.-9.lk oppilaiden tulokset poikkesivat puolestaan pääsääntöisesti positiivisesti koko maan tuloksiin verrattuna. Mm. osallisuus, ruokatottumukset, tupakka ja päihteet, avun ja tuen saaminen, mielenterveys sekä koulunkäynnistä pitäminen olivat tuolloin selkeästi koko maan tuloksia parempia.

2.2. Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Ruokolahden koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kantaa päävastuun koko kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehittamisestä ja seuraamisesta.

Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän johtaminen ja kokoonpano on seuraava:

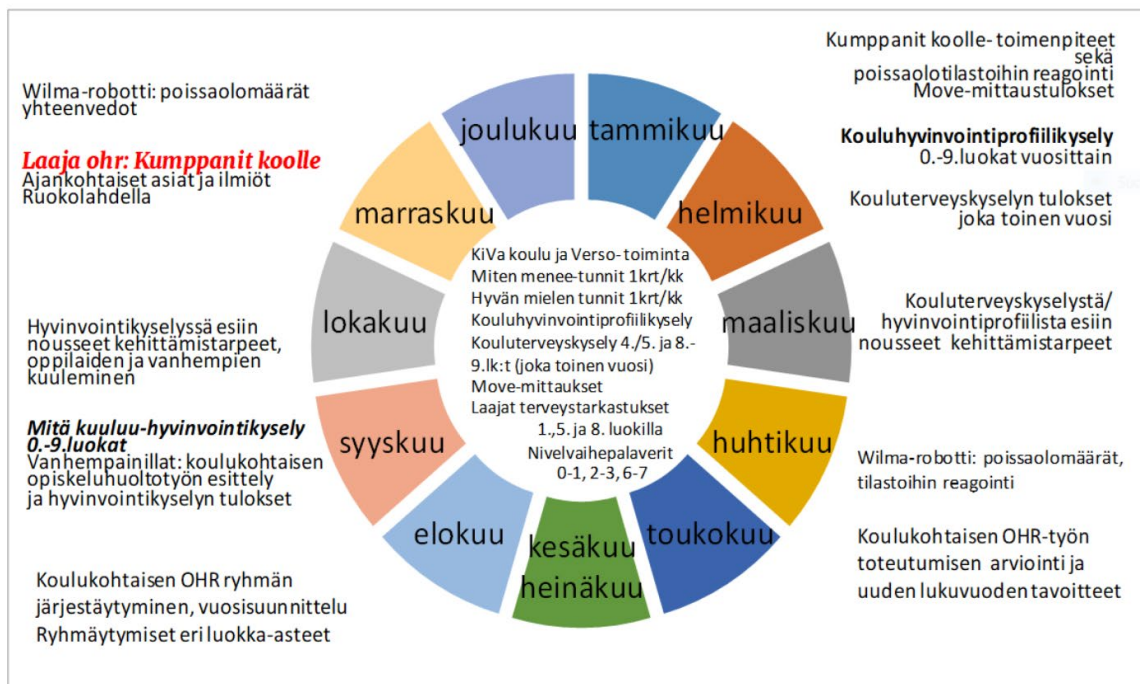
- rehtori, puheenjohtaja ja koollekutsuja
- esiopetuksen nimetty edustaja
- apulaisrehtori
- erityisopettajat varhaiskasvatus, ala- ja yläluokat
- opinto-ohjaaja
- hyvinvointi- ja turvallisuus -tiimien veturiopettajat
- kouluterveydenhoitaja
- koulukuraattori
- koulupsykologi
- oppilaskunnan hallituksen edustajat (väh 2krt/ lukukausi)
- vanhempaintoimikunnan edustajat (väh 2 krt/lukukausi)
- koulunuorisotyö ja etsivä nuorisotyö tarpeen mukaan

Koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa. Vähintään kerran lukuvuodessa järjestetään lisäksi laaja verkostotapaaminen, ”Kumppanit koolle”, jolloin saman pöydän ääreen kutsutaan keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä Ruokolahdella laaja joukko lasten ja nuorten parissa työskenteleviä aikuisia. Kutsuttavia ovat mm. nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö, hyvinvointiluotsi, seurakunta, poliisi, nuorten oikeusedustaja, lastensuojelu, paikallisten yrittäjien ja järjestöjen edustajat sekä kunnan virkamies - ja poliittinen johto ja opiskeluhuollon esihenkilöt. Oppilaskunnan hallituksen ja vanhempaintoimikunnan kokoamat havainnot, toiveet ja kehittämis ehdotukset toimivat tapaamisen alustuksina.

Ruokolahden koulukohtaisen opiskeluhuoltotyön tehtävät ja toimintatavat on koottu näkyviin alla olevaan opiskeluhuoltotyön vuosikelloon. Vuosikellon keskellä ovat pysyvät rakenteet, joilla kouluyhteisön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään. Kuukausitasolla on esitetty käytännön toimenpiteet ja opiskeluhuoltoryhmän lukuvuoden aikaiset tehtävät.

Kuva 4. Koulukohtaisen opiskeluhuoltotyön vuosikello. Kello käynnistyy elokuusta.

Ruokolahden koulukohtaisen opiskeluhoitotyön vuosikello

2.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Opetuksen järjestäjän tulee suunnitelmallisesti ennaltaehkäistä, puuttua ja seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja. Luvattomista poissaoloista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle. (Laki perusopetuslain 26§:n muuttamisesta 947/2022.) Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta (Perusopetuslaki 628/1998, 35§).

Poissaolojen ennaltaehkäisyssä kouluun kiinnittymisellä ja tunne-, kaveri- ja turvataidoilla on suuri merkitys. Läsnäoloa tukeva toimintakulttuuri edistää oppimista, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Toteutuakseen osallisuus edellyttää aitoa kohtaamista, näkemysten ja kokemusten arvostamista, yhdenvertaisuutta ja luottamuksellista ilmapiiriä. Tämä tarkoittaa, että oppilaiden ajatuksilla, toivomuksilla ja mielipiteillä on todellista vaikutusta yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä koulutyössä. Oppilaiden osallisuutta koulun arjessa lisäävät oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta ja oppilaan mahdollisuus aktiiviseen vuorovaikutukseen toisten oppilaiden ja opettajien kanssa vahvistaa kouluun kiinnittymistä.

Koulukohtaisen opiskeluhoitotyön keinoin lisätään oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä on avainasemassa poissaolojen ennaltaehkäisyssä ja niihin puuttumisessa.

Ruokolahden opettajat ovat vuosien 2022 ja 2023 aikana käyneet Mieli ry:n järjestämän Hyvän mielen koulu -koulutuksen ja koulussa on otettu käyttöön kuukausittaiset Hyvän mielen -tunnit luokka-asteilla 1.-9. Oppilaiden taidot karttuvat opetussuunnitelman mukaisesti mm. tunne-, kaveri- ja turvataidoissa sekä omien vahvuuksien löytämisessä ja arjen hallinnassa.

Oppimateriaali koostuu tavoitteellisesta oppimispolusta, jossa opettajajohtoiset ja oppilaiden itsenäiset opiskeluosiot vuorottelevat.

Oppilaiden läsnäoloa koulussa seurataan Ruokolahdella systemaattisesti ja jatkuvasti. Kunnassa on käytössä Etelä-Karjalan kuntien yhteinen ***Takaisin kouluun -poissaoloihin puuttumisen malli (Liite 1)***, jonka mukaan edetään, mikäli oppilaan poissaolot alkavat herättää huolta. Mallia on kehitetty maakunnallisesti Etelä-Karjalassa, yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Ruokolahdella Wilma (Wilmoittaja-ilmoitus) lähettää automaattisesti tiedon oppilaan poissaoloista luokanvalvojalle, kun poissaolo tunnit ylittävät 30 tuntia ja 50 tuntia sekä rehtorille kun poissaolot ylittävät 70 tuntia. Näihin Wilman tekemiin automaattihälytyksiin on reagoitava, vaikka poissaolon syy olisi tiedossa eikä herättäisi huolta. Wilmoittaja-ilmoitukset nollautuvat lukuvuosittain.

Koulupoissaolojen taustalla voi olla monenlaisia haasteita, eikä opettajan ole aina helppoa ottaa huolta puheeksi huoltajien kanssa. Yhteiseen toimintamalliin viittaaminen voi helpottaa yhteydenottoa, koska se antaa opettajalle perusteen/velvoitteen olla yhteydessä kotiin. Toimintamallin tuominen keskusteluun antaa huoltajalle kuvan siitä, että tämänlaiset yhteydenotot kuuluvat opettajan työnkuvaan ja koululla on olemassa erilaisia toimintatapoja ja mahdollisuuksia tukea oppilasta, mikäli syytä huoleen ilmenee.

Yhteydenotossa vanhempaan tärkeintä on välittävä asenne ja avoin mieli. Tavoitteena on yhdessä huoltajan kanssa miettiä oppilaan poissaolojen syytä/syitä, estää niiden lisääntyminen ja arvioida erilaisten tukitoimien tarvetta ja toteuttamismahdollisuuksia oppimisen/muun syyn ratkaisemiseksi. Poissaoloihin liittyvässä yhteydenotossa on tärkeää tuoda esille koulussa läsnäolon merkitystä (esim. vuorokausirytmiä, sosiaalisten- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelulle ja luokka-/kouluyhteisöön kiinnittymiselle).

Lisäksi apuna voi käyttää seuraavia teemoja/kysymyksiä:

- Mitä teille kuuluu?
- Poissaoloja on kertynyt xx tuntia. Mitä ajatuksia se herättää?
- Mistä poissaolot voivat johtua?
- Onko sinulla huolta oppilaan/nuoren/lapsen voinnista - yleisestikin?
- Miten opiskelu on sujunut?
- Millaista apua oppilas mahdollisesti tarvitsisi opinnoissa etenemiseen ja poissaolojen ehkäisemiseen?

Poissaolojen ennaltaehkäiseminen ja niihin puuttuminen esiopetuksessa

Esiopetuksessa läsnäolo on velvoittava, kun huoltajat ovat ottaneet lapselleen esiopetuspaikan vastaan. Esiopetuksessa vanhempia tavataan päivittäin heidän tuodessa ja hakiessa lapsia. Tuolloin on luontevaa ottaa keskusteluun myös poissaolot. Vanhempia tuetaan tuomaan lapsensa säännöllisesti esiopetukseen. Lapsen poissa ollessa huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa esiopetuksen tavoitteiden toteutumisesta. Tarvittaessa voidaan järjestää yksilöllinen, moniammatillinen, opiskeluhoitoryhmän tapaaminen.

2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotiailta. Hallussapito- ja käyttökielto on kirjattu koulun järjestyssääntöihin. Koulun järjestyssäännöistä informoidaan oppilaita ja heidän huoltajiaan lukuvuosittain. Tupakkatuotteiden hallussapitoon ja käyttöön kouluaikana puututaan koulun ojentamiskeinoin järjestyssääntörikkeenä. Oppilaiden tupakointiin ja päihdeaineiden käyttöön puututaan heti, kun siitä tulee koululle tietoja/havaintoja.

Ruokolahden kouluun on laadittu päihdestrategia, jonka mukaan koulussa tehdään ennaltaehkäisevää päihdekasvatusta. Päihdestrategia on osa koulun kriisisuunnitelmaa. Kotien kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa päihteiden käytön ehkäisemisessä ja käyttöön puuttumisessa. Eri luokka-asteilla voidaan myös yhteisesti sopia päihdepelisäännöistä.

Terveystietojen ottaa päihteiden käytön puheeksi terveystarkastuksissa ja tukee päihdeettömiä elintapoja. Kuraattori ja/tai terveystietojen ottaa päihteiden käytön vähentämiseksi. Myös nuorisotyö voi olla aktiivisesti mukana päihteiden käytön ennaltaehkäisemisessä. Nuorisotyöntekijä voi pitää esimerkiksi yläkoulun oppilaille päihteitä käsitteleviä oppitunteja. Jos herää huoli oppilaiden laajemmasta päihteiden käytöstä, on siihen puututtava yhteisöllisen opiskeluhuollon toimin.

Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan Ruokolahden koulussa oppilaiden kanssa tunneilla (terveystieto sekä opiskeluhoollon pitämät päihdetunnit), kouluterveydenhuollon tarkastuksissa, vanhemmille suunnatuissa vanhempainilloissa (esim. kouluterveydenhoitaja ja kuraattori) sekä erilaisten yhteistyötahojen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ehkäisevä päihdetyö on laaja-alaista yhteistyötä, joka keskittyy koulussa erityisesti itsetunnon vahvistamiseen ja varhaiseen puuttumiseen. Terveelliset elämäntavat, terve itsetunto sekä päihdekasvatus ovat osa oppisisältöjä kaikilla vuosiluokilla lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Ehkäisevään päihdetyön suunnitelmaan on kirjattu toimenpiteet, varhainen puuttuminen sekä päihdeasioissa tehtävä yhteistyö. Lisäksi koulujen kriisisuunnitelmissa on kuvattu toimintaohjeet epäiltäessä oppilaan olevan päihtynyt koulupäivän aikana. Akuutissa päihde-epäilytilanteessa edetään Ekhva:n laatiman ohjeistuksen mukaisesti. Havaitseminen kuuluu jokaiselle työntekijälle ja jokainen on sen vuoksi velvollinen käyttöön puuttumaan.

Kouluterveydenhuollon rooli päihdetyössä on päihteidenkäytön varhainen tunnistaminen, varhainen puuttuminen ja hoitoonohjaus. Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteisössä. Ehkäisevällä päihdetyöllä vaikutetaan päihteitä koskeviin tietoihin ja asenteisiin, päihdehaitoilta suojaaviin tekijöihin ja niiden riskitekijöihin sekä päihteiden käyttöön ja käyttötapoihin.

2.5. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden, turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Koulu yhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisyys ja turvallisuus on tarkastettava yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain. (VNA 338/2011, 12§.) Kaikki koulu- ja opiskeluhuollon piirissä olevat oppilaitokset on tarkastettava, myös esiopetus-yksiköt. Tämä tarkastus on tehtävä kolmen vuoden välein. (THL 2021.)

Ruokolahdella koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä osallistuu tarkastuksen suunnitteluun ja kokoaa koulu ympäristön terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastuksiin tarvittavat esitiedot. Esi- ja perusopetuksen henkilökunnalta, oppilailta ja huoltajilta kerätään ennakoon palaute sähköisten kyselyiden avulla.

Ruokolahdella vastuut jakautuvat seuraavasti:

- Rehtori: Vastaa kokonaisuudessaan opetusjärjestelyistä sekä opiskelu- ja työympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta.
- Varhaiskasvatuspäällikkö: vastaa kokonaisuudessaan esiopetuksen järjestämisestä, esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta sekä opiskelu- ja työympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta.
- Kouluterveydenhoitaja: Toimii tarkastustilaisuuden koollekutsujana. Huolehtii tarkastusten ja seurannan säännöllisestä toteutumisesta yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Opiskeluhuollon palvelut: Kuraattori ja psykologi tuovat tietoa oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnista sekä koulu yhteisön kokonaishyvinvoinnista.
- Ympäristötoimi/terveydensuojelu/ympäristötarkastaja: Arvioi ja valvoo oppilaitosten olosuhteita, toimintaa ja tilojen kuntoa sekä terveysriskejä. Antaa tarvittaessa määräyksiä terveyshaitan selvittämiseksi tai poistamiseksi.
- Työsuojelu: Välittää tarkastukseen työsuojelutarkastuksen palautteen työn ja työympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta.
- Työterveyshuolto: Välittää tarkastukseen työpaikkaselvityksessä saatua yleistä tietoa työympäristön olosuhteista ja henkilöstön hyvinvoinnista.
- Kiinteistön omistaja/kiinteistön ylläpitäjä: Vastaa kiinteistön ja rakennusten ylläpidosta, hoidosta ja huollosta sekä puutteiden korjauksesta.
- Pelastustoimi: Tuo näkemyksensä kiinteistön ja toimintatapojen turvallisuudesta. Antaa tarvittaessa korjausehdotuksia, neuvoja ja ohjeita.
- Muita osallistujia: työterveyshuolto, oppilaiden ja huoltajien edustajat, siivous- ja ruokapalvelupäällikkö.

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

3.1. Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin (kouluterveydenhoito, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Koulun opiskeluhoollon palveluiden tarkoitus on olla lasten, nuorten ja perheiden tukena elämän erilaisissa tilanteissa. Maakunnan hyvinvointialueen opiskeluhoollon väki tekee tiivistä yhteistyötä koulun muun henkilökunnan kanssa. Palveluiden tavoitteita ovat perheiden hyvinvointi, ennaltaehkäisevä hoitotyö sekä lasten ja nuorten koulunkäynnin seuranta ja tukeminen. Lisäksi seurataan ja tuetaan fyysistä, psyykkistä sekä sosiaalista kasvua. Tarvittaessa lapsi tai nuori ohjataan tarkoituksenmukaiseen jatkotutkimukseen.

Palveluja tarjotaan ensisijaisesti paikan päällä, mutta tarvittaessa niitä on mahdollista saada myös etänä. Opiskeluhoitoon voivat ottaa yhteyttä myös sellaiset oppilaat, jotka eivät ole lähiopetuksessa. Palvelut kuuluvat esiopetuksesta perusopetukseen.

Oppilaalla on oikeus psykologi- tai kuraattoripalveluihin säädetyssä määrääjässä. Palvelut on järjestettävä siten, että oppilaalle tarjotaan mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun joko psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä. Jos asia on kiireellinen, keskustelu on järjestettävä samana tai seuraavana koulupäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori.

Kuraattorilta saa apua, kun lapsella tai nuorella on pulmia koulunkäynnissä esim. levottomuutta, poissaoloja, haasteita kaverisuhteissa tai koulumotivaatiossa, tai hänen elämässään tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat koulunkäyntiin.

Koulupsykologi on apuna lapsen tai nuoren oppimiseen, keskittymiseen, tunne-elämään ja käyttäytymiseen liittyvissä huolissa.

Kouluterveydenhoitaja toteuttaa oppilaiden terveystarkastuksia yhdessä koululääkärin kanssa. Sairauksien tutkimus ja hoito tapahtuu pääsääntöisesti hyvinvointi- ja terveysasemilla. Kouluterveydenhuollon tarkastukset alkavat 6-vuotiaana.

3.2. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja opintojen etenemistä. Työssä tuetaan myös huoltajia ja ohjataan heidät tarvittaessa koulun ulkopuolisten palvelujen piiriin.

Monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto voi olla tarpeellista oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon tuen järjestämiseksi. Yksittäisen oppilaan monialaista opiskeluhuoltoa toteutetaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Kun opiskeluhuoltotyössä käsitellään yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa, asian käsittelyyn voivat osallistua vain ne oppilaan opetukseen ja opiskeluhuollon järjestämiseen osallistuvat, joiden tehtäviin oppilaan asian käsittely välittömästi kuuluu. (Perusopetuslaki 31a § 2 mom.)

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämisessä korostuu erityisesti opettajan rooli. Hän on oppilaan lähiohjaaja, joka tuntee oppilaan kokonaisvaltaisesti. Hän seuraa luokkansa oppilaiden opintojen edistymistä ja kehittymistä säännöllisesti sekä ohjaa oppilasta tai hänen huoltajiaan tarvittaessa opiskeluhuollon palvelujen piiriin.

Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Konsultaatiota pyytävä saa ilmaista salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä virka-aputehtävän, toimeksiannon tai omaan lukuun muutoin suoritettavan tehtävän suorittamiseksi. Annettujen tietojen salassapidosta ja suojaamisesta on varmistuttava asianmukaisesti.

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa varten kootaan tapauskohtaisesti moniammatillinen asiantuntija ryhmä. Ryhmän kokoa se, jolla huoli herää. Ryhmän jäsenet osallistuvat ryhmän toimintaan vain opiskelijan ja/tai hänen huoltajansa suostumuksella lapsen ikä huomioiden. Pienten lasten, esimerkiksi esikoulu- ja alkuopetuksen oppilailla, suostumuksen antaa aina huoltaja. Asiantuntija ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Oppilaan / opiskelijan ja/tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja taikka opiskelijan läheisiä.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan sähköiseen opiskeluhuollon kertomukseen. Asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava opiskelijan opiskeluhuollon järjestämisen ja toteuttamisen kannalta välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhuoltoa ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Opiskeluhuollon kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhuollon kuraattorin asiakaskertomukseen. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 20§.)

3.3. Opiskeluhoultokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhoultorekisterille

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoultokertomus. Opiskeluhoultokertomukset kirjataan Wilma-järjestelmän oppilaskohtaisiin muistioihin. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoultokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoultokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoultokertomus muodostaa sähköisen rekisterin, jonka ylläpitämisestä vastaa opetuksen järjestäjä. Rekisteri sijaitsee tietoturvalisessa suljetussa ympäristössä. Yksittäisen oppilaan yksilölliseen kertomukseen annetaan katselu-oikeus erikseen opiskeluhoultolain tulkinnasta säädettyjen ohjeiden mukaisesti. Tapauskohtaisten ryhmien käyttö-oikeuksia hallinnoi rekisterinpitäjä eli opetuksen järjestäjän nimeämä vastuuhenkilö, jolla on myös oikeus tarpeen mukaan avata oppilaan kertomus. Tarve avata kertomus saattaa muodostua esim. lainsäädännön kautta. Yksilöllisen opiskeluhoollon kertomukseen kirjattuja tietoja ei lähtökohtaisesti saa hyödyntää opetuksen järjestämiseksi, ellei lainsäädännössä toisin määrätä.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologi kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoultotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti opiskeluhoollon kuraattori kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

3.4. Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Mikäli oppilaan opetus joudutaan epäämään, pyritään mahdollisimman pian järjestämään monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon tuen järjestämiseksi. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuutta keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa.

Jos oppilas joudutaan erottamaan koulusta, hänelle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi. Suunnitelman kirjaavat Wilmaan yhdessä luokanvalvoja / luokanopettaja ja rehtori. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen tarjotaan mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen. Lisäksi rehtori kirjaa epäämispäätöksen Wilmaan.

Epäämisen aikana oppilaalle tarjotaan mahdollisuutta keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Oppilaalle järjestetään muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Tämä kirjataan suunnitelmaan. Yhteyttä huoltajiin ottaa luokanopettaja / luokanvalvoja. Samalla huoltajille kerrotaan saatavana olevista oppilashuollon palveluista.

Kirjallisen varoituksen ja/tai määräaikaisen erottamisen varalta on Etelä-Karjalan hyvinvointialueella laadittu tilannetta kuvaava prosessikaavio, jossa on kuvattu suunnitelma opiskeluhoollollisen tuen toteuttamiseksi. Lähtökohtaisesti suunnitelma laaditaan jo kirjallisen varoituksen vaiheessa, jossa yhteydessä pyritään samalla sitouttamaan huoltaja voimakkaammin toimimaan lapsensa edun toteuttamiseksi.

3.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa

Oppilaalle on tehtävä terveystarkastus jokaisella vuosiluokalla; ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla tarkastuksen on oltava laaja (VNA 338/2011, 9§).

Laajoihin terveystarkastuksiin sisältyy opettajan antama arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Tähän tarvitaan huoltajilta kirjallinen suostumus. Arvion yhdenmukaista sisältöä ja toteuttamistapaa tukemaan on kehitetty valtakunnallinen lomake käyttöohjeineen.

3.6. Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Kouluruokailussa huomioidaan allergiat ja eri kieli- ja kulttuuritaustaisten oppilaiden esteellisyys. Allergioista ja muusta esteellisyydestä ilmoitetaan koulun ruokapalveluun erityisruokavaliolomakkeella. Erityisruokavaliot valmistetaan vain todellisen tarpeen mukaan, ei mieltymysten pohjalta.

Yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa sekä kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tarvittaessa tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa. Kaikkien ruokien perustana ovat terveydelliset perusperiaatteet ja tieto ruoan alkuperästä. Kouluateria kattaa noin kolmanneksen oppilaan päivittäisestä energiantarpeesta.

Erityisruokavaliot päivitetään joka syksy. Lomake löytyy wilman linkistä ja niitä jaetaan myös paperisina lukuvuoden alussa erityisruokavaliota tarvitseville oppilaille. Lomake palautetaan päiväkodin/koulun keittiöön. Mikäli erityisruokavalioon tulee muutoksia, niistä tulee ilmoittaa koulun keittiöön välittömästi.

Seuraavista lapsen/oppilaan erityisruokavalioista tulee toimittaa lääkärin todistus/lausunto

- diabetes
- keliakia
- vilja-allergia (todistus kertaalleen)
- maitoallergia (todistus kertaalleen)
- ruoka-aine, joka aiheuttaa anafylaksian vaaran

Muista ruoka-aineallergioista ei vaadita terveydenhuoltohenkilökunnan antamaa todistusta. Päiväkotii-ikäisille lapsille ei tarjota vegaania ruokaa. Täysi-ikäiseltä ei vaadita lääkärintodistusta.

Esiopetuksessa lääkehoitoon osallistuvien henkilöiden osaaminen ja läsnäolo tulee taata koko yksikön toiminta-ajalle, silloin kun siellä on lääkehoitoa tarvitseva lapsi. Lapsen lääkähoidosta ja sen toteutuksesta sovitaan huoltajien, esiopetuksen henkilöstön ja lapsen hoidosta vastaavan lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön kanssa. Sovittu lääkehoidon toteutus ja toteutuksesta vastaava henkilö (ja varahenkilö) kirjataan lapsen oppimissuunnitelmaan. Lääkehoidon toteutuksen sopimisessa tulee huomioida tarvittaessa hoidon seurannan ja lääkityksen kirjaaminen. Esimerkiksi diabeetikkolapselle annetut insuliinit kirjataan lapsen seurantakorttiin, joka kulkee lapsen mukana kodin ja esiopetuksen välillä. Huoltajat tuovat lääkkeit esiopetukseen annostusohjeineen alkuperäispakkauksessa. (STM 2021.)

Koululaisen lääkähoidosta vastaavat huoltajat ja lapsi itse oman kehitystasonsa mukaisesti. Kun koululaisella ilmenee lääkehoitoa vaativa sairaus tai hän ei itse pysty huolehtimaan lääkityksestään, huoltajien ja terveystoimen on yhdessä sovittava koulupäivänaikaisesta lääkähoidosta. Kunnassa koulutuksesta vastaavat tahot ovat vastuussa oppilaan tarvitseman lääkähoidon toteutumisesta ja siihen osallistuvien henkilöiden saatavilla olosta koko toiminta-ajan. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma. (STM 2021.)

Ruokolahdella vanhemmat sopivat koulupäivän aikaisesta lääkityksestä opettajan ja/ tai luokanvalvojan kanssa hoitavalta taholta saamiensa ohjeiden eteenpäin välittämiseksi. Tarvittaessa voidaan pitää yksilöllinen opiskeluhoitopalaveri, johon terveydenhoitaja kutsutaan mukaan. Vanhempi ottaa yhteyttä luokanvalvojaan tai kouluterveydenhoitajaan asiasta sopimiseksi. Jos oppilas on kehitystasonsa mukaan kykenevä hoitamaan itsenäisesti koulupäivän aikana tarvitsemansa lääkityksen, riittää luokanvalvojalle/ryhmänohjaajalle tieto lääkityksen tarpeesta ja lääkkeiden mukana olosta koulussa.

Jos oppilas tarvitsee lääkityksessään aikuisen apua, sovitaan ja kirjataan seuraavat asiat:

- lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö ja heidän tarvitsemansa perehdytys
- lääkityksen toteutus (annosmäärät, antoajat, antotavat)
- lääkityksen toteutuksesta tiedottaminen huoltajille – tarvittaessa (esim. diabeteksessa)
- lääkkeen toimittaminen kouluun. Yleensä huoltaja huolehtii voimassa olevan lääkkeen toimittamisesta kouluun ja vanhentuneiden lääkkeiden hävittämisestä/viemisestä apteekkiin.
- lääkkeen säilyttäminen koulupäivän aikana
- erityistilanteisiin varautuminen (esimerkiksi retket tai sairauden hoidossa yllättävät tilanteet)
- ensiapukäytännöt
- erityistoiveet lääkitykseen liittyen, esimerkiksi miten toimitaan kohtauslääkkeen antamisen jälkeen
- lääkitysmuutoksista tiedottamisen toteuttaminen (miten huoltaja tiedottaa koulun henkilökuntaa muutoksista).
- työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken

Tapaamisesta tehdään muisto, joka talletetaan Wilmaan, oppilaan tukilehdelle. Jos on pidetty yksilöllinen opiskeluhoitopalaveri, opettaja kirjaa muiston Wilmaan, oppilaan tukilehdelle ja terveydenhoitaja tekee kirjauksen oppilaan potilastietoihin. Ekhva on tehnyt valmiin sopimus pohjan lääkehoidon toteuttamiseksi, jota voi käyttää halutessaan.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollossa keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti opetuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

4.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Ruokolahdella opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma toimii samalla koulukohtaisen opiskeluhoitotyön suunnitelmana, koska Ruokolahdella on vain yksi perusopetusta antava 1.-9.lk yhtenäiskoulu, jonka läheisessä yhteydessä toimii myös esiopetus. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä esi- ja perusopetuksen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa (oppilaskunnan hallituksen ja vanhempaintoimikunnan edustajat).

Ruokolahden monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä ja ohjauksesta. Ohjausryhmä osallistuu ja kuulee koulukohtaista yhteisöllistä opiskeluhoitoryhmää suunnitelmaa päivittäessään. Suunnitelman päivittäminen tapahtuu luontevasti yhteisöllisen koulukohtaisen opiskeluhoitotyön arvioinnin yhteydessä.

4.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Ruokolahden kouluun ja varhaiskasvatukseen on laadittu perehdytysoppaat, joihin on koottu tiivistetysti keskeiset opiskeluhoollon toimintatavat. Aina lukuvuoden alkaessa rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö käyvät läpi opetus- ja muun henkilöstön kanssa koulukohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman samalla kun valitaan edustajat koulukohtaiseen yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään.

Jokaisen opetus- ja henkilökuntaan kuuluvan on myös itsenäisesti tutustuttava pelastus- ja turvallisuussuunnitelmaan, opiskeluhoitosuunnitelmaan, suunnitelmaan oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelmaan. Kaikki em. suunnitelmat löytyvät myös sähköisestä eOpehuoneesta, jonne on pääsy jokaisella koulun kasvat- ja opetushenkilöstöön kuuluvalla.

4.3. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Oppilasta autetaan koulunkäyntiin liittyvissä vaikeuksissa eri tukimuodoin. Tukimuoto määräytyy yksilöllisesti vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Keskeistä on tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, tukitoimien aloittaminen ja yhteistyö huoltajien kanssa. Monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto voi olla tarpeellista oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon tuen järjestämiseksi. Yksittäisen oppilaan monialaista opiskeluhuoltoa toteutetaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yleisen tuen piirissä ovat kaikki oppilaat. Tehostettua tukea annetaan silloin, kun yleinen tuki ei riitä. Tehostettua tukea antaa opettaja ja/tai erityisopettaja oppilaalle laaditun oppimissuunnitelman mukaan. Erityistä tukea annetaan silloin, kun tehostettu tuki ei riitä. Tarvittaessa oppimäärä/oppimäärät yksilöllistetään oppilaan omien edellytysten mukaan. Oppilaalle laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) yhdessä huoltajien kanssa. Opiskeluhuoltopalveluita hyödynnetään vähintään konsultatiivisessa mielessä ennen kuin tehdään päätös tuen portaalta toiselle siirtymisestä.

Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa tai esiopetuksen järjestämispaikassa. Sairaalan sijaintikunta on kuitenkin velvollinen järjestämään sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle opetusta siinä määrin kuin se hänen terveytensä huomioon ottaen on mahdollista. Hoidosta vastaavan sairaalan sijaintikunta ja oppilaan opetuksen järjestäjä sekä oppilaan kotikunta sopivat yhdessä opetuksen järjestämisestä oppilaalle kuultuaan ensin oppilasta ja huoltajia sekä oppilaan oppilashuollosta vastaavia henkilöitä. Mikäli sopimukseen ei päästä, päätöksen tekee hoidosta vastaavan sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunta. (Perusopetuslaki 628/1998, 4§).

Etelä-Karjalan keskussairaala sijaitsee Lappeenrannassa, jolloin Lappeenrannan kaupunki vastaa erikoissairaanhoidossa olevien ruokolahtelaisten oppilaiden sairaalakouluopetuksesta.

Perusopetuslain 18 §:n mukaan opetus voidaan järjestää osittain toisin kuin perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetään esimerkiksi oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Kyseeseen saattaa tulla esimerkiksi opetuksen järjestäminen oppilaan kotona tai oppilaan osallistuminen opetukseen etäyhteyden kautta. Nämä poikkeusjärjestelyt tehdään aina koulun rehtorin päätöksellä yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa sekä koulun opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa. Tällaisissa tapauksissa oppilaalle laaditaan aina henkilökohtainen oppimissuunnitelma.

Sairaalan lapsen ja nuoren opetuksessa yhteistyön tärkeys korostuu. Jos lapsella on terveyteen liittyviä ongelmia, opettaja saa tietoa lääkityksestä, apuvälineistä, terapioiden, kuntoutumiskeinoista jne. keskusteluissa huoltajien ja koulun opiskeluhuoltotyötä tekevien kanssa. Huoltajien suostumuksella opettaja saa lisätietoa oppilasta hoitavilta henkilöiltä sekä sairaalakoulusta.

4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi

Monialainen, organisaatorajat ylittävä yhteistyö on keskeisessä asemassa yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä. Yhteistyövelvoite koskee kaikkia lasten ja nuorten parissa työskenteleviä.

Yksilöllisessä opiskeluhuoltotyössä asiantuntijaryhmä voi tarvittaessa oppilaan ja/tai huoltajan luvalla konsultoida tai pyytää asian käsittelyyn mukaan Lasten ja nuorten talon, Saimaan koulun, nuorisopalveluiden, aamu- ja iltapäivätoiminnan tai muiden oppilaan kanssa toimivien tahojen edustajia.

Sosiaalitoimen lastensuojelu

Lastensuojelun sosiaalityöntekijä(t) osallistuvat koulujen opiskeluhuoltotyöhön tarvittaessa. Yhteistyön ja konsultaation tavoitteena on lapsen ja nuoren koulunkäynnin tukeminen sekä tarvittaessa käynnistää lastensuojelutarpeen arviointi.

Erikoissairaanhoito ja sairaalakoulun erityisopetuksen konsultatiivinen työ

Erikoissairaanhoidon tutkimuksiin ja hoitoon tarvitaan lääkärin lähete, jonka voi kirjoittaa koululääkäri tai terveyskeskuslääkäri. Parhaiten asia etenee kouluterveydenhoitajan kautta.

Saimaan koulun sairaalaopetuksen konsultaatiota tehdään moniammatillisesti. Konsultaatiota tekevät sairaalaopetukseen perehtyneet erityisluokanopettajat. Konsultaatio toteutetaan yhteistyössä oman koulun ja opiskeluhuollon henkilöstön sekä Lasten ja nuorten talon työntekijöiden kanssa.

Konsultaatio voidaan toteuttaa omassa koulussa, puhelinkonsultaationa tai etäpalaverina. Konsultaatio on tarkoitettu kaikille Ekhva:n alueen kuntien perusopetusta antaville kouluille.

Konsultoitavien opettajien työnä on lähikoulujen osaamisen vahvistaminen, ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen juurruttaminen koulujen toimintakulttuuriin, vahvaa tukea tarvitsevien oppilaiden monialaisen työn ja rakenteiden vahvistaminen ja siten inklusion toteutumisen tukeminen.

Koulut voivat hyödyntää konsultaatiota koulunkäynnin kysymyksiin, kuten mielenterveyden haasteisiin, itsetuhoisuuteen, masentuneisuuteen, kiusaamiseen ja koulua käymättömyyteen.

Nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö

Nuorisotoimi tekee lasten ja nuorten parissa ennaltaehkäisevää työtä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Koulun kanssa tehtävä ennaltaehkäisevä työ on laaja-alaista ja sen painoarvo on koko ajan lisääntymässä. Nuorten osallisuutta lisäävän nuorten kuulemisjärjestelmän toteutuminen edellyttää koulun ja nuorisotoimen tiivistä yhteistyötä nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien toiminnassa, koska nämä nuorten vaikuttajaryhmät ovat nuorten kuulemisjärjestelmän perusta.

Koulunuorisotyötä tekevät toimivat tiiviissä yhteistyössä opettajien kanssa yksittäisten oppilaiden ja oppilasryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi ja ongelmien ehkäisemiseksi.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on löytää yhteiskunnan ulkopuolelle jäämässä olevat nuoret varhaisessa vaiheessa. Etsivän nuorisotyön työntekijän tehtävänä on saada nuori palvelujen piiriin ja suunnitella yhdessä nuoren ja paikallisten tahojen kanssa toimenpiteitä, jotka vievät eteenpäin elämässä.

Poliisi

Etelä-Karjalassa toimii lainvastaisten tekojen työryhmä, joka koostuu kuntien eri viranomaisista sekä Ekhva:n, Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen ja poliisin edustajista. Työryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin keskustelemaan ja etsimään ratkaisuita kulloinkin ajankohtaisiin asioihin ja ilmiöihin eteläkarjalaisten lasten ja nuorten osalta. Työryhmä on laatinut koko maakuntaan yhteisen ohjeistuksen, jonka mukaan lainvastaisiin tekoihin puututaan. **(Liite 2: Lainvastaisten tekojen toimintamalli)**

Poliisin tehtävänä on tukea ja auttaa koulua turvallisuuteen liittyvien ongelmien ratkonnassa, antaa konsultatiivista tukea ja tehdä ennalta ehkäisevää työtä.

Kuten jo aiemmin mainittiin, järjestetään Ruokolahdella vähintään kerran lukuvuodessa laaja verkostotapaaminen ”Kumppanit koolle”, jolloin saman pöydän ääreen kutsutaan keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä Ruokolahdella laaja joukko lasten ja nuorten parissa työskenteleviä aikuisia. Kutsuttavia ovat mm. nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö, hyvinvointiluotsi, seurakunta, poliisi, nuorten oikeusedustaja, lastensuojelu, paikallisten yrittäjien ja järjestöjen edustajat sekä kunnan virkamies – ja poliittinen johto ja opiskeluhuollon esihenkilöt. Oppilaskunnan hallituksen ja vanhempainseurueen kokoamat havainnot, toiveet ja kehittämis ehdotukset toimivat tapaamisen alustuksina.

Ruokolahdella on aloittanut vuoden 2023 alussa toimimaan lisäksi monialainen, *Kunta on kotipesä* -työryhmä. Työryhmän jäsenistö koostuu laaja-alaisesti lapsia ja nuoria kohtaavista ja heidän asioitaan tuntevista aikuisista. Ryhmä tavoitteena on laatia yhteinen ehkäisevän, varhaisen ja nopean puuttumisen toimintamalli ruokolahtelaisten lasten ja nuorten vapaa-ajalle. Ryhmän tarkoituksena on vahvistaa ruokolahtelaisten lasten ja nuorten parissa toimivien tahojen yhteistyötä, tukea perheiden kasvatustyötä sekä luoda entistä vahvempaa turvallisuuden tunnetta ”kunnan kotipesässä” elämisestä kunnan lapsille ja nuorille.

4.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyön huoltajien kanssa tulee perustua avoimuuteen, luottamukseen ja arvostukseen. Huoltajat osallistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitteluun ja toteutukseen. Vanhempainillat, arviointikeskustelut ja Wilma-tiedotteet ovat keskeisiä yhteistyömuotoja ja -kanavia.

Opiskeluhuoltoryhmä ja yksittäiset opiskeluhuoltotyötä tekevät henkilöt tiedottavat toiminnastaan säännöllisesti. Huoltajille ja oppilaille tiedotetaan toiminnasta lukuvuoden alussa koteihin jaettavassa lukuvuos tiedotteessa, vanhempainilloissa ja/tai kunnan kotisivuilla. Yksilöllisestä opiskeluhuollosta vastaavien ammattilaisten nimet ja yhteystiedot löytyvät Ekhva:n internetsivuilla ja Wilmasta.

Opiskeluhuoltotyötä tekevät aikuiset esittäytyvät oppilaille heti lukuvuoden alussa, jotta kasvot tulevat tutuiksi ja kynnys palveluihin hakeutumiseen olisi mahdollisimman matala.

Yhteistyöfoorumeita ovat lisäksi mm. vanhempainillat sekä teematapahtumat, joissa opiskeluhuoltoväki ja perheet saavat mahdollisuuden kohdata.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

A. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on erillisenä asiakirjaliitteenä opiskeluhuoltosuunnitelman yhteydessä.

B. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Opiskeluhuoltosuunnitelmaan sisältyy kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa. Ruokolahden esi- ja perusopetukseen on laadittu kriisisuunnitelma, joka sisältää toimintaohjeet kriisi-, uhka- ja väkivaltatilanteisiin sekä niihin varautumiseen.

Esi- ja perusopetuksen kriisisuunnitelma löytyy sähköisenä henkilöstölle tarkoitetusta sisäisestä työsuojelukansioista. Samasta sähköisestä tiedostosta löytyy myös koulu- ja päiväkotikiinteistöjen pelastussuunnitelmat. Kaikki suunnitelmat on koottu lisäksi paperiversioina turvallisuuskansioon, jotka ovat rehtorilla ja päiväkodin johtajalla sekä henkilöstön saatavilla taukotiloista.

Jokaisen esi- ja perusopetuksen parissa työskentelevän on perehdyttävä vuosittain suunnitelmiin. Sama velvoite koskee opiskeluhuollon ammattihenkilöitä.

6. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Sekä kunnan että hyvinvointialueen on strategioissaan edistettävä asukkaidensa/alueella olevien ihmisten hyvinvointia ja terveyttä omien lakisääteisten velvoitteidensa mukaisesti. Molempien on raportoitava ihmisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttamisen toimenpiteistä vuosittain omille valtuustoilleen. Lisäksi kerran valtuustokaudessa (so. neljässä vuodessa) molempien on valmisteltava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kuntalaisten/alueen ihmisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämiseksi tehdyistä toimenpiteistä. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 § ja 7 §.)

Seuranta (tarkastaminen) on siis samalla tiedonkeruuta tulevan toiminnan suunnittelua ja tekemisen toteuttamista varten. Seuranta raamittaa toiminnan arvioimista ja auttaa osaltaan vakiinnuttamaan suunnitelmallista ja pitkäjännitteistä yhteisö- ja yksilökohtaisen opiskeluhoiltotyön toimintaa. Vakiinnuttaminen tarkoittaa toimivien ratkaisujen/toimintamallien/käytänteiden käytön jatkamista ja toisaalta toimimattomista tavoista luopumista. Jos toimimaton tapa edellyttää edelleen toimintaa, lähdetään miettimään suunnittelukohdassa uutta ratkaisua tilanteeseen. Näin käynnistyy uusi sykli toiminnan kehittämisessä.

Tärkein opiskeluhoillon toteutumisen mittari on hyvinvoiva kouluyhteisö, johon kuuluvat kaikki oppilaat ja opiskelijat sekä koulussa työskentelevät aikuiset. Heiltä tuleva hyvinvointitieto (kyselyt, palautteet, kohtaamiset) kertoo eniten opiskeluhoiltotyön onnistumisesta.

Opiskeluhoiltosuunnitelman ajantasaistaminen

Kunnan on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kunnan toimintaa koskeva lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa (Lastensuojelulaki 417/2007, 12 §). Opiskeluhoiltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:ssä tarkoitettuun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Koulutuksen järjestäjän on seurattava opiskeluhoiltosuunnitelman toteutumista oppilaitoksissa ja tarkistettava sitä tarvittaessa. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 §.)

Opiskeluhoiltosuunnitelma tarkistetaan lukuvuoden alussa opetuksen järjestäjän opiskeluhoillon ohjausryhmässä. Tarkastusta varten kerätään koulusta ja esiopetuksesta vuosikertomuksen tiedot toteutuneesta opiskeluhoiltotyöstä ja palaute opiskeluhoiltosuunnitelman toimivuudesta sekä mahdolliset korjausehdotukset. Opiskeluhoiltosuunnitelma päivitetään tarvittaessa tarkastuksen perusteella.

Lisäksi opiskeluhoiltosuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään samanaikaisesti hyvinvointialueen opiskeluhoiltosuunnitelman päivittämissaika-aulun kanssa. Hyvinvointialueen opiskeluhoiltosuunnitelma on päivitettävä kerran hyvinvointialueen valtuustokauden aikana. Ruokolahden hyvinvointilautakunta hyväksyy opetuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman. Hyvinvointialueen opiskeluhoiltosuunnitelman hyväksyy hyvinvointialueen aluevaltuusto.

Liite 1. Takaisin kouluun – Etelä-Karjalan poissaoloihin puuttumisen malli

Takaisin kouluun – oppilaan tuki poissaolojen vähentämiseksi

Opettajalla on opiskeluhoitolain mukainen velvoite puuttua poissaoloihin, kun hänelle nousee asiasta huoli. Opettajat merkitsevät poissaolot Wilmaan. Opettajat seuraavat säännöllisesti oppilaiden poissaoloja.

Huoltajalla on oppivelvollisuuslain mukaan velvollisuus valvoa oppivelvollisuuden täyttymistä. Huoltaja ilmoittaa poissaolot Wilmassa. (9§)

Rehtorin velvollisuus on valvoa poissaoloja ja varmistaa, että riittävien toimenpiteiden on ryhdytty jos oppilaalla on huolestuttavia poissaoloja 50 h tai enemmän.

Hyvä yhteisöllinen toimintakulttuuri sekä kodin ja koulun välinen yhteistyö.

Tilanne puheeksi oppilaan ja huoltajien kanssa, jos poissaoloissa on jotakin huolestuttavaa. Opiskeluhoiton palveluiden konsultointi.

Perusteellinen kartoitus poissaolojen syistä ja kokonaistilanteesta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoamat tuet.

Sosiaalihoitolain mukainen yhteydenotto/hakemus tai lastensuojeluilmoitus tehtävä

Ennaltaehkäisevä toiminta

Yhteisöllisen opiskeluhoiton keinoin lisätään oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä. Oppilaiden läsnäoloa koulussa seurataan systemaattisesti ja jatkuvasti. Koulun rehtori huolehtii siitä, että lukuvuoden alussa tiedotetaan mallista.

Huoli puheeksi

Oppilaan poissaoloista herää huoli kotona tai koulussa esim. jos oppilas on aina perjantaisin poissa tai sairastuu ennen koetta. Luokanopettaja/luokanvalvoja **keskustelee** asiasta oppilaan kanssa. Ko. opettaja on yhteydessä huoltajiin. Opettajalla on aina mahdollisuus konsultoida opiskeluhoiton palveluiden henkilöstöä (kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, kuraattori psykologi). Nimellä konsultoinnin tarve tulee ilmoittaa huoltajille

Yli 30 h

Jos tilanne ei korjaannu ja poissaolot lisääntyvät (**huolestuttavia poissaoloja yli 30 h**), opettaja kutsuu koolle palaverin. Opiskeluhoiton palveluiden henkilöstö yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa huolehtii juurisyyn selvittämisestä esim. koulupoissaolokysely SRAS-R. Monialainen palaveri kokoaa yhteen ne toimijat, jotka oppilas ja hänen huoltajansa arvioivat tarpeelliseksi. Pohditaan ketkä muut toimijat voisivat tukea oppilasta. Paikalla kuuluu olla vähintään yksi opiskeluhoiton palveluiden ammattilainen. Monialaisessa palaverissa sovitaan toimenpiteet ja niistä vastaavat henkilöt sekä seuranta-palaveri.

Yli 50 h

Kun **huolestuttavia poissaoloja on yli 50 h** Yhteydenotto kuraattoriin sosiaali- ja/tai lastensuojelun mukaisiin palveluihin ohjautumisesta Sovittu vastuhenkilö on yhteydessä Lasten- ja nuortentalon palvelunumeroon Sosiaalihoitolain mukaisiin perhepalveluihin (05 352 2360) tai akuuttikiireellinen sosiaalipäivystys Monialaisen palaverin seuranta / koollekutsuminen Opiskeluhoiton palvelut huolehtivat yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa viimeistään tässä juurisyiden kartoittamisesta. Monialaisessa palaverissa sovitaan toimenpiteet ja niistä vastaavat henkilöt sekä seuranta 2-4 viikon sisällä. Oppilaan tilannetta seurataan niin kauan kuin on tarvetta.

Yli 70 h

Kun **huolestuttavia poissaoloja on yli 70 h** Mahdollisuus konsultoida sekä lastensuojelua että poliisia. Konsultointi kirjataan monialaisen palaverin muistioon. Mikäli koulun, opiskeluhoiton palveluiden sekä sosiaalihoiton/lastensuojelun yhteistyössä tukitoimet eivät auta ja poissaoloja on kaikista huolimatta jatkuvasti, vaarantuu oppilaan opinnoissa eteneminen ja vuosiluokalta seuraavalle siirtyminen. Tehdään lastensuojeluilmoitus, jossa pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen ja koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan koulussa jo tehdyt kartoitukset, tukitoimet sekä huoltajien kanssa tehty yhteistyö. Konsultoidaan poliisia tutkintapyyntöä osalta.

RUOKO-
LAHTI

Liite 2